Idegennyelv-oktatás

Nem kell különösebben bizonygatni, mit jelent egy idegen nyelv ismerete, tudása.

1974-ben született meg az a rendelet, amely a felsőfokú oktatási intézményekben a szakképzésen kívüli nyelvoktatás alapjait, feltételeit meghatározta. Az eltelt négy év nem nagy idő, de éppen elég arra, hogy az eredményeket és a balsikereket egyaránt összegezni lehessen. A József Attila Tudományegyetem Központi Idegennyelvi Lektorátusának munkáját és az idegen nyelvek oktatásának jelenlegi helyzetét nemrégiben vizsgálta a tudományos bizottság. Az ő jelentésükben szerepelt egy mondat, amely minden további elmélkedés kiinduló pontja lehet: *az egyetemi nyelvoktatás nehéz körülmények között, de a lehetőségeihez képest eredményesen folyik.*

Nehéz körülmények

A lektorátus mindig is súlyos gondokkal, problémákkal küszködött. Valamelyes fejlődésről, előrelépésről 1970 óta beszélhetünk, amikor is a karonkénti lektorátusok helyett létrehozták a *Központi Idegennyelvi Lektorátust.* Sajnos, az elhelyezésen, a tanszéki szobák és tantermek szétszórtságán továbbra sem tudtak változtatni. Megoldást és az oktatómunkához optimális körülményeket a Petőfi Sándor sugárúti újonnan vásárolt épület biztosít majd — éppen ezekben a napokban.

Ezen a „központi tanszéken" 19 nyelvtanár mintegy 2 ezer diákot tanít, valamint ők foglalkoznak az oktatók önköltséges nyelvtanfolyamaival is. Tanítanak oroszt, németet, angolt és franciát, a jövőben az igényekhez mérten szeretnének spanyolul és olaszul tudó tanárokat is foglalkoztatni. A heti átlagos óraszám 16, oktatónként. A magas óraszám miatt az itt dolgozóknak a kutatómunkára kevés idejük marad, és szűkek a keretek a továbbképző tanfolyamokra való bekerüléshez is. Ritkán vehetnek részt — az orosz és német nyelvet oktatókat kivéve — külföldi utakon, nyelvi továbbképzéseken.

A kollektív munkát dicséri, hogy jegyzeteiket (csaknem valamennyit) saját maguk készítették. Azt lehet mondani, manuális módszerekkel. Önellátásuk mind a mennyiséget, mind a színvonalat tekintve országos szinten áll.

A lehetőségek

Mit is szögezett le az 1974-es rendelet? Kimondta azt, hogy az idegen nyelv oktatása a felsőfokú képzésnek alaptárgy jellegű szerves része. A kötelező minimum az illető nyelvből a folyamatos szakszövegértés. A rendelet emellett lehetőséget nyújt a fakultatív nyelvi képzésre is, egyrészt, hogy a hátrányos helyzetű hallgatók behozhassák lemaradásukat, másrészt, hogy a társalgási szintet elérni kívánók az állami nyelvvizsgára felkészülhessenek. A csoportok nagyságát maximálisan 15 főben szabták meg.

S mi a valóság? A kötelező „házi" vizsgákat sikeresen teszik le a hallgatók, egy nyelvet két éven keresztül heti két órában tanulnak. Vagyis minimális óraszámban. Felvetődött már a „sűrítés" gondolata is, azaz elfogadhatónak tűnik az elképzelés a heti négy órás képzésről — egy éven keresztül. Ez után a kötelező alapképzés után kellene serkenteni a hallgatókat arra, hogy fakultatív órákat vegyenek és minél előbb tegyék le az állami nyelvvizsgát. Ami persze újabb fejfájást okozna a lektorátusnak, mivel kb. 50 órás túlterhelést és három új státusz létesítését jelentené.

Az állami nyelvvizsgákra való jelentkezést ösztönözni lehetne azzal, hogy az egyetem a vizsgadíjat, az utazási költségeket, körülbelül 6—800 forintot visszatérítene.

Panaszolják a hallgatók, hogy a beszélt nyelvet nincs hol megtanulniuk. Nos, a sűrítés módszere és a fakultatív órák bevezetése javíthat a helyzeten. S javíthat még sok egyéb is, például az új nyelvi laboratórium, amely a közeljövőben felépül.

F. K.

Ma este: Kormorán-klub!

Ütnek az ablakokban, guggolnak a sarokban, nyújtózkodnak a tűzoltókészülékek alól, lógnának a csilláron is, ha lenne... Egyszóval: csúcsközönség. Bombasiker, fokozhatatlan. A vezetőség kellemes gondokban. *Ma este: Kormorán-klub!*

Az öttagú, fővárosi zeneszekből álló Kormorán-együttes havonta jelentkezik teljes estét betöltő műsorral a JATE-klubban. Bemutatják legújabb számaikat — megzenésített verseket, népzenei ihletésű dalokat, saját szerzeményeket. Egzotikus hangszerekkel, különleges hangszerelés, hatásvadászat nélkül. Töröksíp, egyiptomi dob. Görög húros hangszerek — magyar nagybőgő. A hangszerek felsorolása is jelzi: *a közép kelet-európai népzene dalaik forrása.* Műsoraikban rendszeresen fellép *Papp Márió* költő, aki rendhagyó irodalomórákat tart a „rendhez" szokott hallgatóságnak. Csípős glosszáival napjaink irodalmi problémáit, — túlzott közérthetőséget, illetve a közérthetetlenséget, a lírai és a politikai aktualitás kapcsolatát és más izgalmas témákat vesz célba.

Szintén állandó program a *filmbemutató.* A Színház- és Filmművészeti Főiskola rendező-jelöltjei vizsgafilmjeiket mutatják be, majd a premiert követően megvitatják a közönséggel.

Minden alkalommal fellép a Kormorán-klub műsorában egy-egy közismert művész vagy együttes. Járt már a klubban, *Berek Katalin, Jordán Tamás, Cseh Tamás, Bródy János,* a *Tolcsvay-együttes.*

— *Mi a célotok ezekkel a színes összeállításotokkal?* — kérdezem a szünetben *Koltay Gergelytől,* a Kormorán-együttes vezetőjétől.

— Mindenekelőtt szeretnénk megfelelő fórumot teremteni saját műsorainknak. Olyan hozzáértő, kritikus közönségre van szükségünk, amely észrevételeivel, állandó visszajelzéseivel segít nekünk az új utak keresésében. Másrészt: minden alkalommal a legmodernebb művészeti irányzatokat képviselő előadókat hívjuk meg. Velük közösen azt szeretnénk elérni, hogy ha országosan nem is, legalább itt Szegeden sikerüljön megvalósítani a lehetetlennek tűnő feladatot: felrázni nemzedékünket a tespedt semmittevésből...

— *Miért pont a JATE-klubot választottátok?*

— *Goldsohmied József* klubvezető a nyáron felkeresett minket, egy ajánlattal: lépjünk fel rendszeresen Szegeden. Nagyon megörültünk a rendszeres fellépés lehetőségének. Társaim nevében is elmondhatom: nem bántuk meg. Nem udvariasságból mondom: a JATE-klub felveszi a versenyt az ország legjobb ifjúsági klubjaival.

— *Legújabb, nagysikerű összeállításotok címe: „Békeviselt nemzedék"...*

— Műsorunkkal a 15 és 30 év közötti fiatalok életérzéseit szeretnénk kifejezni. Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy nem éltünk meg egyetlen háborút sem. Viszont a béke is megviselheti az embereket. Erre bizonyíték szerintünk a mi nemzedékünk.

„Hallgat a zene négyszólamú csendben (a történelem módosul új kiadású könyvben) öröklakást kaptam ideiglenesen." — énekli az együttes. Figyelem a közönséget. Néma csend, döbbent figyelem. *„Megfakultak a fényes szelek / elhervadtak a sárga rózsák".* A zene hallul. S végül az utolsó mondat, a megoldás, a recept — „békeviseltség" ellen: *„Kezdjük újra..."* Vagy legalábbis kezdjünk újat. A diszkorszak semmittevését végre váltsa fel valami más! Hogy mi ez a más? Ezt már nem énekli el az együttes. A közönségnek magától kell rájönni.

DEZSŐ LÁSZLÓ

Zenei bemutatók

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola VI. touri Nemzetközi Kórusversenyen Grand Prix-vel kitüntetett női kara *dr. Mihálka György* vezényletével április 5—12. között a celjei (Jugoszlávia) Dalfesztivál — és Koncertiroda vendégeként három helységben: Celjében, Portorožban és Poreč-ben ad koncertet.

*

Április 5—7. között kerültek lebonyolításra az Egyetemi és Főiskolai Kulturális Napok zenei rendezvényei a Bessenyei György Tanárképző Főiskolán, Nyíregyházán. A zenei bemutatón többek között fellépett a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola vegyes kara — *Krenter Vilmosné* vezetésével —, továbbá főiskolás énekes és hangszeres szólisták, valamint a Szegedi Orvostudományi Egyetem énekkara is.

Arhipov professzor, akadémikus, a Taskenti Egyetem rektora, Arusztamov professzor, rektorhelyettes, Abdullahodjajeva kórboncnok professzor és Muminov fül-orr-gégész professzor március 20-án látogatást tett a Szegedi Orvostudományi Egyetemen. A taskenti vendégeket — az MSZMP Csongrád megyei és Szeged városi Bizottsága képviselőinek jelenlétében — fogadta hivatalában dr. Petri Gábor, a SZOTE rektora. A baráti légkörű megbeszélés után a Taskenti Egyetem vezetői látogatást tettek orvosegyetemünk intézeteiben és klinikáin.

Újszerű közművelés?

Névadókon, házasságkötéseknél, de számos vállalatnál, vagy különböző intézményekben rendezett politikai, társadalmi ünnepségeken is bizonyára sokan találkoztak már velük. Velük, a mutatós egyenruhába öltözött, szavalataikkal, dalaikkal, irodalmi összeállításaikkal valóban ünnepi, meghitt hangulatot teremteni tudó fiatalokkal. Ennek apropóján támadt az az ötlet, hogy bepillantást nyerjünk eme irodalmi, zenei csoportok kulisszatitkaiba. Őszintén bevallva, eredetileg a közülük is legkiemelkedőbb társulatnak, a túlnyomó többségében joghallgatókból álló *Radnóti Irodalmi Körnek* a munkájáról szerettünk volna képet adni. *Kerek Attila,* a Szeged városi Családi és Társadalmi Eseményeket Rendező Iroda vezetője azonban beszélgetésünk során sietett kijavítani elképzelésünket. Mint kiderült: sokkal többről van szó!

Az előtörténet majdhogynem szokványos. Hat esztendeje alakult meg az iroda a kissé hosszú nevében is jelzett feladatok ellátására. A korábbi években — amelyeknek az intézet szempontjából a szervezőmunka, valamint a rendezvénysorozatok elkészítése, összeállítása volt a legfőbb jellemzőjük — elsősorban külső emberekkel próbálkoztak: egy-egy versmondó, vagy gitározó vállalt fellépést a különböző (ekkor még inkább csak családi) eseményeken. Többségük az egyetemekről, a főiskoláról. Később azonban kitűnt: a közönség nem ezt igényli. Éppen ezért vált szükségessé egy megfelelőbb profil létrehozása, olyan műsoroké, programoké, amelyekkel mind az ünnepségeken, mind a családi eseményeken megteremthető a kellő alaphangulat. A megoldást a különböző körök megalakítása jelentette. Ennek értelmében hívták életre egy esztendővel ezelőtt a Radnóti Irodalmi Kört is. Az intézet próbatermet, kisebb verseskönyvtárat, továbbá hangszereket és egyéb szakmai felszerelési tárgyakat bocsát a főként joghallgatókból összetevődő irodalmi kör rendelkezésére. Az anyagi feltételek biztosítása mellett külön szervező segíti munkájukat.

Természetesen, a 14 tagú, állandó műsorokkal fellépő együttes mellett még *irodalmi csoport, irodalmi-zenei kör, ének- és hangszerszólisták,* továbbá általános iskolásokból alakított, *Kodály Zoltánról* elnevezett *gyermekkórus* tagjai is közreműködnek az egyes rendezvényeken. Az egyetemi és főiskolai hallgatókból álló csoportok, gyárak, vállalatok, egyes szervezetek, továbbá a felsőoktatási intézmények politikai ünnepségein, családi eseményeken adnak 10—15 perces keretműsorokat, még életszerűbbé, meghittebbé varázsolva azokat. Emellett fellépnek óvodákban, s évente egy-egy alkalommal ellátogatnak a város szociális otthonaiba is. A legújabb terv: 18 tagú *kamarazenekart* szeretnének alakítani a három felsőoktatási intézményből. Munkájuk összegzéseképpen azt is mondhatjuk: a szolgáltató tevékenység keretein belül a hallgatók tulajdonképpen a közművelődésben játszanak igen fontos szerepet.

S ha már így van, végezetül joggal vethető fel a kérdés: mi ebben a közművelődési tevékenységben az újdonság? A válasz elsősorban abban keresendő, hogy a szervező munkát — hiszen éppen erre a célra létesült — az iroda végzi, s a megszervezett rendezvényekkel, fellépésekkel az egyetemi-főiskolai hallgatóknak biztosít szereplési lehetőséget, részvételt számukra a közművelődési feladatok ellátásában.

Kár, hogy ezt a továbbiakra is jó példaként szolgáló együttműködést egyelőre csak a jogi kar KISZ- és pártszervezete támogatja...

(szalay)

EGYÉNI VÁLLALÁS

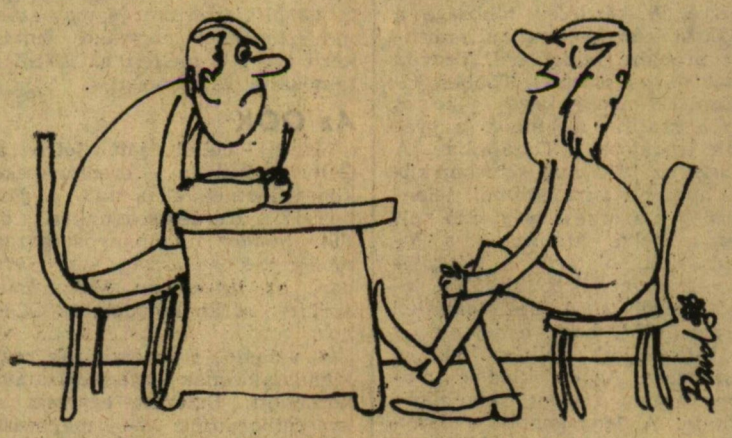

— Én az idén csak azt vállalom, amit az előző három év alatt nem teljesítettem...

Kubai vendég

A József Attila Tudományegyetem vendégeként március 23-án Szegedre látogatott *José Á. Tabares,* a Kubai Köztársaság magyarországi nagykövete és felesége. A vendégek *dr. Rácz János* oktatási rektorhelyettes kíséretében ismerkedtek az egyetemmel és találkoztak a Szegeden tanuló kubai diákokkal.

Kiállítás

A SZOTE Kollégiumok Igazgatósága és a SZOTE MSZBT Tagcsoportja hazánk felszabadulásának 33. évfordulója tiszteletére a Jancsó Miklós Kollégium *Mindent az embernek, Mindent az emberért* címmel kiállítást rendezett. A tárlatot *dr. Benedek Tibor,* a kollégiumok igazgatója nyitotta meg, megemlékezést *dr. Fülöp János,* az MSZBT Országos Elnökségének tagja tartott.

Klubprogram

JATE:

Április 13. 18 óra: A Külpolitikai Kör keretében *Gellért Gábor* újságíró *Az új helyzet Olaszországban* címmel tart előadást.

Április 14-től 19-ig SZEGEDI EGYETEMI SZÍNHÁZI NAPOK lesznek, esténként a turkui egyetemi színpad és a szegedi egyetemi színpad mutatkozik be a klubban.

Április 19. 22.30 óra: *A Színház — ma* címmel beszélgetés a Szegedi Egyetemi Színházi Napok tapasztalatairól.

Április 20. 20 óra: Unesco klub — *Szegvári Katalin és Vitézy László filmjett* mutatják be (Tagfelvétel, Mecénások, Rejtett hiba).

Április 21. 19 óra: *Diszkókorszak vagy diszkókórszak?* — vita „békeviselt" nemzedékünkről. Közreműködnek *Cseh Tamás, Bródy János, Koncz Zsuzsa, Gregory Corso.*

Április 22. 19 óra: *Az egyetemi énekkar nyilvános klubestje.* 20 óra: *Gyöprugi.*

Április 24. 20 óra: *Country Klub.*

Április 27. 18.30 óra: *Bakacsi Lajos, Cs. Pataj Miklós, Sinkó János közös kiállítását* Dér Endre nyitja meg.

Április 28. 19 óra: Kormorán Klub.

Tamási Áron klub:

Április 12. 19 óra: *Trefás vetélkedő.*

Április 13. 19 óra: *Csillagászati előadás.*

Április 14. 19 óra: *Fizikás szakest.*

Április 15. 18.30 óra: Disco.

Április 17. 19.30 óra: A *Kollégiumi Napok* keretében *Gergely János Nyelvi humor* című előadása.

Április 18. 18.30 óra: *Képzőművészeti előadás.* Utána bemutatkozik a három kollégium.

Április 19. 18.30 óra: Képzőművészeti előadás.

19.30 óra: Beszélgetés régi kollégistákkal.

Április 20. 16 óra: *Pedagógiai szituációk megoldása — játékos vetélkedő.*

19.30 óra: *Töltsön egy estét a 216-os szobában!*

Április 21. 17 óra: *Népi szexológia — csujogatások. Vajda Mária* előadása.

19.30 óra: *A krakkói jazz zenekar koncertje a díszteremben.*

Április 22. 18.30 óra: Disco.

Április 24. 19.30 óra: *Majakovszkij-est.*

Április 25. 19.30 óra: *VIT Folkpódium.*

Április 26. 19.30 óra: *A nyugatnémet terrormozgalmak helye és szerepe az antiimperialista világharcban.* Vitavezető: *Szentirmai László.*

Április 27. 19.30 óra: *Indiai népzene* — a Calcutta együttes műsora.

Április 28. 19 óra: *Műszakis szakest.*

Április 29. 18.30 óra: Disco.

(A SZOTE klub programjáról lapzártáig nem kaptunk információt.)